

Національна поліція України також не має бути осторонь від розв'язання вищевказаних проблем. Є нагальна потреба в підготовці методичних рекомендацій щодо розслідування злочинів, пов'язаних із протиправним використанням державних реєстрів. Перелік таких очевидно необхідних заходів можна продовжувати і продовжувати.

Список використаних джерел:

1. Конституція України. Прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28.06.1996 р. // Відомості Верховної Ради. - 1996.-
2. Цивільний кодекс України. Верховної Ради України 16.01.2003 № 435-IV
3. Постанова КМУ «Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень» - від 25 грудня 2015 р. № 1127

СУТНІСТЬ СОЦІАЛЬНОГО ЗАХИСТУ В УКРАЇНІ, ЙОГО РОЛЬ У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ СОЦІАЛЬНИХ ПРАВ ГРОМАДЯН

Денисенко Катерина Олександрівна, здобувач 4 курсу факультету №2 НАВС

Науковий керівник: кандидат юридичних наук факультету №2 НАВС **Герасимчук Л.В.**

Соціальна сутність сучасних держав виражається у їх загальнонаціональних функціях щодо освіти, культури, охорони здоров'я, пенсійного забезпечення та інших форм соціального захисту своїх громадян. Держава набуває соціальних ознак, якщо реалізація цих функцій відбувається на основі панування права, створення гарантій прав людини, дотримання демократичних принципів здійснення соціально-економічної політики.

Соціальна держава спрямовує свою політику в напрямі розвитку ринкової економіки, соціальної справедливості, соціальної захищеності, соціального партнерства і соціальної солідарності членів суспільства. Її основними завданнями визнаються досягнення стабільності рівня життя населення, захист та здійснення прав і свобод громадян, створення сучасних систем охорони здоров'я, освіти, соціального забезпечення, підтримки злидєнних та бідних соціальних верств, попередження і вирішення соціальних конфліктів.

В умовах ринкової трансформації українського суспільства особливого значення набуває вирішення проблем соціального захисту населення, що обумовлено конституційним правом громадян України. Саме тому вивчення, узагальнення та розробка рекомендацій і пропозицій щодо розв'язання проблеми формування і функціонування дієвої системи соціального захисту населення набуває особливої актуальності.

Важливе значення мають такі соціальні права, як право на достатній життєвий рівень та на соціальний захист. Вони стали підставами для докорінних перетворень системи соціального захисту – сукупності законодавчо визначених заходів (гарантій, прав, інститутів, установ), які забезпечують реалізацію соціальних прав, передбачених правом соціального забезпечення. При створенні її нових теоретичних та інституційних основ необхідно враховувати конструктивні положення сучасних правових доктрин прав людини. Оптимальне співвідношення основних доктрин та концепцій при формуванні теоретичної моделі системи права соціального забезпечення є необхідною передумовою ефективності законодавства та дієвості системи соціального захисту населення, а своєчасність таких досліджень – основною умовою для успішності соціальної реформи [3, с.44-47].

Конституція України у розділі другому проголосила основні права і свободи людини та громадянина, у тому числі й у соціальній сфері. При цьому стаття 22 Основного Закону наголошує, що всі ці права і свободи людини і громадянина, закріплені в Конституції, не є вичерпними, а здійснення їх гарантується державою [2, с.38-42].

Обравши статус соціальної держави, наша країна тим самим визначила для себе не лише проголошення основних соціально-економічних прав і свобод громадян, а й взяла зобов'язання забезпечити їх здійснення та реалізацію в умовах ринкової економіки. Для цього держава як гарант соціальних прав і свобод своїх громадян проводить відповідну соціальну політику, що представляє собою систему адміністративно-правових заходів, спрямованих на забезпечення гарантій здійснення громадянами проголошених прав і свобод. Основна суть цієї соціальної політики полягає у тому, що держава з допомогою спеціальних правових механізмів, які зазвичай базуються на відповідному економічному підґрунті, бере на себе додаткові обов'язки для забезпечення соціального захисту тих громадян, які через об'єктивні обставини неспроможні самотійно чи без підтримки держави здійснювати свої конституційні права. Отже, здійснюючи притаманну їй соціальну функцію, держава тим самим забезпечує соціальний захист своїх громадян у сфері суспільних відносин.

Соціальний захист є одним із головних завдань соціальної держави. Більше того, соціальний захист особи має відношення і до такої категорії як мораль. Вважається, що з огляду на стан соціальної захищеності особи у суспільстві визначаються його моральні засади, тобто соціальний захист є своєрідним критерієм зрілості суспільства і самої держави [4, с.74-81].

Соціальний захисту широкому значенні цього терміна становить окрему ланку суспільних відносин, що існують у державно організованому суспільстві з метою забезпечення достатніх можливостей особи для її всебічного розвитку та нормальної життєдіяльності. Як об'єкт правового забезпечення, ця сфера суспільних відносин є предметом регулювання

різних галузей права - адміністративного, трудового, екологічного, соціального забезпечення, судового та ін.. Суб'єктами соціального захисту виступають усі громадяни, а не лише ті, які через об'єктивні обставини втратили роботу (безробітні, пенсіонери, хворі, інваліди тощо). Проголошуючи, наприклад, право громадян на безпечне і здорове довкілля (ст. 50 Конституції України), держава тим самим гарантує соціальний захист кожному громадянину, а не тільки тим, які постраждали внаслідок техногенних катастроф. Або ж, створюючи можливості здобуття освіти своїм громадянам, держава піклується про кожного з них, забезпечуючи гарантії соціального захисту права на освіту (ст. 53 Конституції України) [1].

Соціального захисту потребують особи, які працюють, займаються підприємницькою діяльністю, служать у війську, правоохоронних органах тощо. У разі порушення законних прав і свобод людини держава гарантує соціальний захист ними своїх прав шляхом звернення до суду, до Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини і навіть до відповідних міжнародних організацій, членом або учасником яких є Україна (ст. 55 Конституції України).

Соціальний захист можна собі уявити як соціальну систему, що ставить за мету створення загальнонаціональної організації взаємодопомоги обов'язкового характеру, яка зможе діяти з найвищою ефективністю лише в тому випадку, якщо вона буде всеосяжною як з точки зору охоплення нею населення, так і з точки зору покриття ризиків.

Сучасні системи соціального захисту охоплюють весь життєвий цикл людини, передбачаючи заходи захисту її добробуту від народження до смерті. Поряд із соціальним страхуванням і соціальною допомогою таким заходом є сімейна політика: захист прав дитини, матеріальна підтримка сімей з дітьми, рання імунізація, сприяння освіті, соціальна робота в неблагополучних сім'ях і соціальне обслуговування дітей-інвалідів. Активна політика на ринку праці сприяє ефективній зайнятості працездатного населення. Так звана гендерна політика спрямована на усунення дискримінації за ознакою статі, забезпечення реальної рівноправності жінок.

Соціальний захист інвалідів передбачає не лише їх матеріальне забезпечення і медичне обслуговування, а й доступ до робочих місць, закладів культури, освіти нарівні із здоровими людьми. Соціальне обслуговування людей похилого віку охоплює осіб, які його потребують, за місцем проживання та у спеціалізованих установах. Цілеспрямована боротьба з бідністю засобами соціальної допомоги та активізацією зусиль населення й дедалі ширшим охопленням соціальним страхуванням у сучасних умовах також є одним з основоположних елементів системи соціального захисту. Здійснення заходів в усіх перелічених напрямках є соціальною роботою і потребує підготовлених кадрів — соціальних працівників.

Соціальний захист як соціальна система ставить за мету визначення і створення загальнонаціональних пріоритетів і механізмів реалізації законодавчо закріплених соціальних, правових і економічних прав та свобод, соціальних гарантій громадян, і формування органів управління всіх рівнів, інститутів, а також соціальних служб, що забезпечують певний рівень соціального захисту населення від дестабілізуючих чинників (інфляція, безробіття, падіння виробництва тощо), досягнення соціально припустимого рівня життя населення.

Із соціальних позицій, соціальне страхування – форма соціального захисту, яка дозволяє у випадку настання соціального ризику зберегти необхідні стандарти рівня та якості життя, а значить, і соціальний статус родин робітників, що підтверджується ст. 46 Конституції України.

В свою чергу визначення сутності соціального захисту з позицій законодавчої бази, на мій погляд є дещо ширшим, адже включає встановлену державою систему прав щодо надання соціальних послуг та матеріального забезпечення громадянам у разі настання хвороби, повної, часткової або тимчасової втрати працездатності, втрати годувальника, безробіття з незалежних від громадянина причин, старості та в інших випадках за рахунок коштів, що формуються шляхом сплати страхових внесків працедавцями, а також бюджетних асигнувань.

Отже, соціальний захист є досить містким та широким поняттям, що означає державну підтримку певних категорій населення, які можуть зазнавати негативного впливу ринкових процесів, забезпечення відповідного рівня життя шляхом надання правової, фінансової, матеріальної допомоги окремим громадянам (найбільш вразливим верствам населення), а також створення соціальних гарантій для економічно активної частини населення, забезпечення прийнятних для країни умов життя та праці громадян, у тому числі через установлення соціальних стандартів [5, с.64-65].

Список використаних джерел:

1. Конституція України: Прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 р. – К.: Просвіта, 1996. – 80 с.

2. Болотіна Н.Б. Право соціального захисту: становлення і розвиток в Україні/Н.Б. Болотіна. – К.: Знання, 2005. – 381 с.

3. Гуменюк І. Формування системи соціального захисту населення/Право України. – Київ. – 2014. - №11. – 2014. – С. 44-47.

4. Пилипенко П.Д. Право соціального забезпечення у структурі соціального права: лекція/професор П. Пилипенко/Право України. – Київ. - 2016. - №8. - 2016. - С. 74-81.

5. Сташків Б.І. Теорія права соціального забезпечення: навч. посіб./ Б. І. Сташків. – К.: Знання, 2005. – 405 с.